

หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 20 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชย์กรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบ้านไผ่

ความเป็นมา

จากนโยบายการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งเน้นจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ความต้องการและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้ศูนย์ฝึกอาชีพ รวมทั้งการกำกับ ติดตามและรายงานผล การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การแปรรูปสมุนไพร คือ การเปลี่ยนแปลงสถานะของสมุนไพร ให้แตกต่างไปจากเดิม เพื่อประโยชน์ในการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น สมุนไพรหลายชนิด และมีสรรพคุณทางยาที่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษา รูป รส กลิ่น สีและชื่อสมุนไพร จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เพื่อให้การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มีคุณภาพดีตลอดจนการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพใกล้เคียงผลิตภัณฑ์ เดิมมากที่สุด เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางประเภท ไม่สามารถคงสภาพอยู่ได้นาน การแปรรูป จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลดีต่อการแปรรูป คงไว้ซึ่งคุณค่าและสรรพคุณที่ดีของพืชสมุนไพร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบ้านไผ่ จึงได้จัดโครงการพัฒนาอาชีพ (รูปแบบกลุ่มสนใจ) หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้กลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ที่มุ่งเน้นส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนารายได้ของประชาชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สร้างความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการประกอบอาชีพรวมถึงเพื่อสร้างรายได้ และสร้างประสบการณ์ด้านทักษะการฝึกอาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน ต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความสนใจและความต้องการเรียนด้านการแปรรูปสมุนไพร
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
3. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551

4. มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรนี้ให้ความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ผู้จบหลักสูตรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรและสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้
2. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
3. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนและผู้สนใจ

1. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพแต่ต้องการมองหาอาชีพใหม่

ระยะเวลา

จำนวน 20 ชั่วโมง แบ่งเป็น

- ทฤษฎี 5 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 15 ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร (แผนการสอน/การจัดกระบวนการเรียนรู้)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางประกอบอาชีพ - ความรู้เบื้องต้นของสมุนไพรแต่ละชนิด	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกสรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิดได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกประโยชน์ของพืชสมุนไพรแต่ละชนิดได้	1. สรรพคุณของ สมุนไพรแต่ละชนิด 2. ประโยชน์ของสมุนไพร	1. วิทยากร บรรยายให้ความรู้เบื้องต้นเรื่องสมุนไพร แต่ละชนิด 2. วิทยากร บรรยายให้ความรู้เรื่อง ประโยชน์ของ สมุนไพร แต่ละชนิด	3 ชม.	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพ 2.1 การทำยาต้ม สมุนไพร	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำยาต้มสมุนไพรได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอน การทำยาต้มสมุนไพรได้	1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำยาต้มสมุนไพร 2. ขั้นตอนการทำยาต้มสมุนไพร	1. วิทยากร บรรยายให้ความรู้เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ และสมุนไพร แต่ละชนิดที่ นำมาใช้ทำยา ตมสมุนไพร 2. วิทยากร บรรยายพร้อมสาธิตและให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติจริงของ ขั้นตอนการทำยาต้มสมุนไพร	1 ชม.	4 ชม.

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.2 การทำยาหม่องสมุนไพร	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการทำยาหม่องสมุนไพรได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนของการทำยาหม่องสมุนไพรได้	1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำยาหม่องสมุนไพร 2. ขั้นตอนและการคัดเลือกสมุนไพรในการทำยาหม่อง	1. วิทยากร บรรยายให้ความรู้เรื่อง วัสดุอุปกรณ์สมุนไพร แต่ละชนิดที่ใช้ทำยาหม่องสมุนไพร 2. วิทยากร บรรยายและ สาธิต แล้วให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ขั้นตอนการทำยาหม่องสมุนไพร	1 ชม.	4 ชม.
2.3 การทำน้ำมันวดสมุนไพร	1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการทำน้ำมันวดสมุนไพรได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนของการทำน้ำมันวดสมุนไพรได้	1. วัสดุอุปกรณ์ในการทำน้ำมันวดสมุนไพร 2. ขั้นตอนและการคัดเลือกสมุนไพรในการทำน้ำมันวดสมุนไพร	1. วิทยากร บรรยายให้ความรู้เรื่อง วัสดุอุปกรณ์สมุนไพร แต่ละชนิดที่ใช้ทำน้ำมันวดสมุนไพร 2. วิทยากร บรรยายและ สาธิต แล้วให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริง ขั้นตอนการทำน้ำมันวดสมุนไพร	1 ชม.	4 ชม.
3. การบริหารจัดการอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้วิธีการจำหน่ายสินค้าและการตลาดได้	1. การคิดราคาต้นทุน 2. ช่องทางการจำหน่ายและการตลาด	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง คิดราคาต้นทุน 2. วิทยากรบรรยาย เรื่องช่องทางการจำหน่ายและการตลาด	2 ชม.	

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร (ใบความรู้)
2. สื่อบุคคล (วิทยากร)
3. วัสดุ/อุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

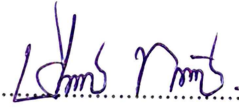
การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ชำนาญ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. มีชิ้นงานจากการฝึก

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวชไมพร ทาวิราช)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นางสาวแพรวพโยม กาวิน)
ครูผู้ช่วย

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายระพีพันธ์ มหัทธนศักดิ์)
ผู้อำนวยการสกร.อำเภอบ้านโฮ่ง